

GEMEENTERAAD

STAD MECHELEN

SCHRIFTELIJK ANTWOORD OP MONDELINGE VRAAG 4

Gemeenteraad van 30 september 2019

Indiener : K. Geys

Onderwerp vraag: Poppencollectie CEMPER

Coördinator: Directie Vrije Tijd

Bevoegd collegelid: Schepen B. Siffer

Antwoord college

De collectie van CEMPER vzw – Centrum voor Muziek- en Podiumerfgoed (www.cemper.be) bevat honderden theaterpoppen van de jaren 40 tot begin jaren 60. Vandaag bevindt de collectie van CEMPER zich in de Brusselpoort, op dezelfde locatie als die van Beeldsmederij DE MAAN en haar voorloper het Mechels Stadspoppentheater. Samen vormen deze de grootste poppencollectie in Vlaanderen.

In 2017 kreeg CEMPER (toenmalige Firmament vzw) van de Vlaamse overheid de opdracht om naar een nieuwe bestemming te zoeken voor de collectie theaterpoppen. Zo zou CEMPER haar werkingssubsidie ten volle kunnen inzetten als dienstverlenende organisatie en niet als beheerder van collecties. In kader hiervan startte CEMPER samen met het Museum Hof van Busleyden en (Beeldsmederij) DE MAAN de zoektocht naar een methode om de waarde van deze uitgebreide poppencollectie te bepalen. Het waarderingstraject kon rekenen op subsidies van de Vlaamse Overheid dankzij de erkenning van het traject als 'pilotprojecten waarderen van cultureel erfgoed'. Dit waarderingstraject vormde het uitgangspunt voor de tijdelijke tentoonstelling 'Acht hoogvliegers. Mechelse poppen naar waarde geschat' die van 24/8/2018 tot 1/10/2018 plaatsvond in het Museum Hof van Busleyden. Tijdens deze tentoonstelling werd het brede publiek bevraagd en betrokken bij de lopende waarderingsoefening.

Op 24 september 2019 lanceerde CEMPER hun oproep aan bewaarinstanties om delen van de collectie op te nemen. Het persbericht werd breed opgepikt (zie overzicht – onderaan webpagina). Daarnaast

schreef CEMPER eveneens potentieel geïnteresseerde bewaarinstellingen gericht aan.

Het Museum Hof van Busleyden was vanaf het begin betrokken bij zowel het waarderingstraject en heeft een deel van de herbestemmingsoefening van CEMPER vzw bijgewoond. Tijdens deze oefening wordt bepaald welke herbestemmingsvoorwaarden er aan welke collectiestukken kunnen worden gekoppeld. Een stuk met een grote educatieve waarde voor poppenbouw hoort bijvoorbeeld meer thuis in een instelling die dit stuk kan inzetten in lessen. Zo Het is dus CEMPER zelf en de werkgroep die bepalen welke voorwaarden zij stellen aan herbestemming en bij extensie welke instellingen, privé personen,... al dan niet in aanmerking komen om bepaalde deelcollecties of stukken op te nemen. De stad Mechelen behelst twee erkende collectiebeherende cultureel-erfgoedinstellingen waar Mechelse stadscollectie effectief wordt beheerd: het Museum Hof van Busleyden (landelijk niveau), het Stadsarchief Mechelen (regionaal niveau). Deze erkenning is een kwaliteitslabel op verschillende niveaus (landelijk en regionaal) dat wordt toegekend door de Vlaamse Overheid. Bij een professionele cultureel-erfgoedwerking worden de functies op een basisniveau uitgevoerd. De functies zijn: herkennen en verzamelen, behouden en borgen, onderzoeken, presenteren en toeleiden en participeren. Organisaties die aan de standaarden voldoen, krijgen een kwaliteitslabel. Het toont aan dat het cultureel erfgoed dat door deze organisatie wordt bewaard in goede handen is, dat er zorg- en duurzaam mee wordt omgesprongen. Het schept vertrouwen tegenover derden, zoals andere collectiebeherende organisaties en inhoudelijke partners (bijvoorbeeld schenkers, bruikleengevers, onderzoekers), erfgoedgemeenschappen, het publiek en financiële partners. Het geeft garanties naar de toekomst van het cultureel erfgoed.

Tijdens het waarderingstraject werd een grondig onderzoek gevoerd naar de erfgoedwaarden van de stukken. Er werd binnen de herbestemmingsoefening vastgelegd dat voor die stukken met een hoge erfgoedwaarde in eerste instantie wordt gekeken naar erkende collectiebeherende cultureel-erfgoedinstellingen. Hiervoor heeft CEMPER vzw een lijst opgemaakt van mogelijke partners die hiervoor in aanmerking komen. Voor stukken met een 'lage' erfgoedwaarde kijkt CEMPER vzw eveneens naar andere instellingen zoals de Stedelijke Academie van Mechelen. Voor de gedetailleerde waardering per deelcollectie en het herbestemmingsplan, verwijzen we naar het waarderingsrapport van CEMPER vzw (<https://figuretheaterwaarden.wordpress.com/home/>).

Er zijn zowel gesprekken lopende met het Stadsarchief Mechelen als met het Museum Hof van Busleyden om enkele stukken uit de te herbestemmen collectie van CEMPER vzw op te nemen in hun collectie. Uiteraard zijn beide instellingen ook verplicht om hierbij hun eigen verzamelbeleid (waarvoor de instellingen erkend werden door de Vlaamse Overheid) nauw op te volgen. Zo zal het Stadsarchief Mechelen geen object kunnen bewaren maar wel het

archief (papier) van CEMPER vzw. Het verzamelbeleid van het Museum Hof van Busleyden is dan weer toegespitst op het uitbouwen van een Bourgondische collectie die aansluit bij haar huidige invulling als hedendaags Bourgondisch stadspaleis. Het museum bekommert zich wel degelijk nog om Mechels erfgoed aangezien ze zich blijvend blijft inzetten voor het verzamelen van stukken van museale kwaliteit die het Mechelse collectiefgeheugen illustreren. Om de stukken maximaal te kunnen valoriseren is het niet aangewezen om collectie op te nemen die geen actieve rol kan krijgen binnen de huidige werkingsdomeinen van deze instellingen. Er wordt momenteel dus grondig onderzocht waar de snijpunten liggen van het wervingsbeleid van deze erkende collectiebeherende cultureel-erfgoedinstellingen en de herbestemmingsoefening van CEMPER vzw.

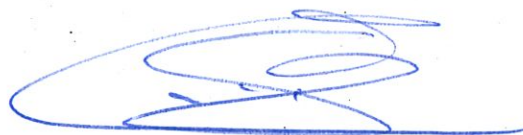
Voor bijkomende vragen omtrent de verschillende herbestemmingsscenario's die reeds werden uitgedacht, kan men zich richten tot CEMPER vzw. Het Museum Hof van Busleyden en het Stadsarchief Mechelen zijn louter betrokken bij hun eigen aandeel binnen deze herbestemmingsoefening, maar vanuit erfgoedperspectief kunnen we alleen blij zijn met internationale aandacht voor Mechels erfgoed en de professionele aanpak van het waarderingstraject voor de poppencollectie. Het traject wordt op Vlaams niveau gezien als een voorbeeldproject vanwege de goede aanpak.

Mechelen, 9 oktober 2019

Oprichting burgemeester
van 2.01.2019, in toepassing
van artikel 280 decreet lokaal bestuur

Erik Laga
Algemeen directeur

B. Siffer
schepen